

Onderwerp

ODGM - Jaarstukken 2025, begroting 2026 en kadernota 2027

Datum collegevergadering	30 juni mei 2026
Thema programmabegroting	Regionale samenwerking en internationale betrekkingen
Portefeuillehouder	Paul Hofman
Zaaknummer	2026-006379

Samenvatting

De Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) voert voor de gemeente Rheden de milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) uit. Ook geeft ODGM advies over milieuaspecten als geluid, externe veiligheid, stikstof etc. Op 16 april 2026 heeft het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) de Kadernota 2027, de Begroting ODGM 2026 en de Jaarstukken 2025 vastgesteld. In de Kadernota is een bijdrage voor de gemeente Rheden van €792.000 geraamd. De stukken met bijlagen worden ter informatie aan de raad toegezonden.

Voorgesteld besluit

De raad te informeren met bijgevoegde

1. Kadernota ODGM 2027.
2. Begroting ODGM 2026.
3. Jaarstukken ODGM 2025, Toelichting resultaatsbestemming, Accountantsverslag 2025 en
4. Jaarverslag milieu-vth Rheden 2025.

Inleiding

De Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) voert voor de gemeente Rheden de milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) uit. Ook geeft ODGM advies over milieuaspecten als geluid, externe veiligheid, stikstof etc. Op 16 april 2026 heeft het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) de Kadernota 2027, de Begroting ODGM 2026 en de Jaarstukken 2025 vastgesteld. In de Kadernota is een bijdrage voor de gemeente Rheden van €792.000 geraamd. De stukken met bijlagen worden ter informatie aan de raad toegezonden.

Beoogd effect

Uitvoering van bij ODGM belegde milieutaken die past bij de visie van de gemeente Rheden en waarin kwaliteit en kosten in balans zijn.

Argumenten

- 1.1 De documenten ter kennisname aan de raad sturen is conform regionale afspraak.*
Het algemeen bestuur van ODGM heeft 16 april jl. de stukken vastgesteld en besloten de stukken ter kennisname naar de raden en staten te sturen.

1.2 Vanwege de fusie is de PC-cyclus eenmalig enkele maanden vertraagd.

Vanwege de fusie is afgesproken om de kadernota 2027 – eenmalig – niet zoals gebruikelijk in het najaar van 2025 vast te stellen, maar in het voorjaar van 2026. Het Algemeen Bestuur zal vlak voor de zomer 2026 de ontwerpbegroting 2027 vaststellen en in het najaar de definitieve begroting. ODGM heeft in verband met deze vertraging voor het aanleveren van de begroting bij de toezichthouder uitstel tot 1 november 2026 gekregen.

1.3 De fusie van ODRA en ODRN leidt niet tot een grotere bijdrage van Rheden.

In het fusietraject is afgesproken dat de fusie niet mag leiden tot hogere kosten van de deelnemers. ODGM hanteert conform de fusie-afspraken in 2026 en 2027 de geïndexeerde uurtarieven van ODRA en ODRN voor respectievelijk de voormalige ODRA- en ODRN-deelnemers. De direct aan de fusie gerelateerde kosten worden gefinancierd met subsidies voor de fusie van rijk en provincie. Verdere integratiekosten zijn deels gedekt door specifieke subsidies voor de fusiekosten en deels in de lopende begroting.

1.4 De gehanteerde uitgangspunten leiden tot een sobere begroting 2027.

ODRA hanteerde een scherp uurtarief. Hierdoor behoorde ODRA tot één van de goedkoopste omgevingsdiensten van Nederland. In de voorliggende kadernota van ODGM wordt de lijn van sober begroten voortgezet.

Op het uurtarief van 2025 (€107) wordt een indexatie van 4,13% toegepast. Deze indexatie is berekend op basis van de werkwijze Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN) zoals vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling ODGM. Het Algemeen Bestuur heeft niet ingestemd met de in eerste instantie voorgestelde, na indexatie, afronding van de uurtarieven op hele euro's. Hoewel deze afronding op hele euro's nog in de kadernota 2027 is opgenomen, zal in de begroting 2027 worden uitgegaan van uurtarieven enkel met indexatie. Voor de ODRA-deelnemers betekent dit een uurtarief van €111,42.

2.1 De Begroting 2026 heeft geen financiële consequenties voor de gemeente Rheden.

De eerder vastgestelde begrotingen 2026 van ODRA en ODRN zijn geïntegreerd in de begroting ODGM 2026. Deze geactualiseerde begroting bevat geen inhoudelijke aanpassingen. Conform de GR hoeft actualisatie van de begroting niet voor zienswijze aan de raad te worden voorgelegd.

4.1 Over 2025 heeft ODRA een positief jaarresultaat van €122k.

In 2025 vroegen vanzelfsprekend de voorbereidingen voor de fusie van ODRA en ODRN veel tijd en aandacht. Toch is het ODRA gelukt om vrijwel alle voorgenomen werkzaamheden te realiseren. Het financieel resultaat is afgerond € 55.000, na vrijval van de bestemmingsreserve verlof ontstaat een resultaat van € 122.000.

4.2 Voor flexibiliteit in het verdere integratietraject wordt met het positief saldo over 2025 een bestemmingsreserve ingesteld.

In principe zijn er voldoende middelen beschikbaar voor de verdere integratie van ODRA en ODRN. Om kansen tot versnelling te kunnen benutten, is het wenselijk extra middelen apart te reserveren. Dit versterkt de continuïteit en wendbaarheid van ODGM. Daarom is besloten van het positief saldo over 2025 een bestemmingsreserve in te stellen. Gemaakte afspraken erover zijn:

- De reserve zal uitsluitend worden ingezet in situaties die onderdeel uitmaken van de fusie en waarin geen andere financieringsopties beschikbaar zijn, maar waarbij wel de meerwaarde – in de vorm van bijvoorbeeld versnelling – wordt onderbouwd;
- de noodzaak van de reserve wordt bij de jaarrekening 2026 geëvalueerd;
- de reserve zal uiterlijk beschikbaar zijn tot 2027.

Kanttelingen en/of risico's

1.1 De nieuwe financieringssystematiek van ODGM zal grote impact hebben.

ODRA en ODRN hanteerden verschillende financieringssystematieken. Afgesproken is vanaf 2028 te werken volgens de financieringssystematiek zoals deze in het Interbestuurlijk Programma VTH is ontwikkeld en waarvan het de bedoeling is dat alle omgevingsdiensten ermee gaan werken. Dit zal ongetwijfeld herverdelingseffecten met zich meebrengen. Het is nog niet te zeggen of dit voor Rheden positief of negatief zal uitvallen.

1.2 Komende 2 jaar wordt verder gewerkt aan een volledige, organisatorische fusie.

In de voorbereiding van de fusie zijn zo goed mogelijk alle consequenties van de fusie in beeld gebracht. Het is echter onmogelijk alles van tevoren helemaal goed in te schatten. Mogelijk dat zich nog onvoorziene uitgaven voordoen. Met de eerdergenoemde bestemmingsreserve kunnen deze eventuele uitgaven worden opgevangen.

2.1 De werkpakketten van enkele deelnemers worden nog bijgesteld.

De begroting van ODGM is gebaseerd op de werkpakketten van de deelnemers. Deze werkpakketten worden elk jaar in het najaar voorafgaand aan het begrotingsjaar definitief vastgesteld. Vanwege de afgesproken vereenvoudigde verantwoording in 2026 en 2027 is het van belang om de raming van de werkzaamheden zo realistisch mogelijk te maken. Afgesproken is daarom dit nader te onderzoeken en waar nodig, het afgesproken werkpakket bij te stellen. Wanneer dit aan de orde is, zal ook de begroting van ODGM aangepast moeten worden, met mogelijk ook financiële consequenties voor de andere deelnemers. Dit speelt met name bij de bouwpartners. Het risico voor Rheden lijkt op dit moment klein.

3.1 Bestemmen van het positief resultaat over 2025 vereist formeel zienswijze van de raad.

In principe vloeit het positief resultaat van een GR terug naar de deelnemers. Wanneer dit saldo anders wordt bestemd, moet formeel het besluit voor zienswijze aan de raad worden voorgelegd. Gezien het relatief kleine bedrag (voor Rheden €10k) kiezen meeste deelnemers voor een pragmatische aanpak en leggen dit besluit niet afzonderlijk voor zienswijze voor aan de raad. Wanneer de bestemmingsreserve niet wordt gebruikt, vloeien bovendien de gelden alsnog terug naar de deelnemers. In reguliere jaren worden de jaarstukken tegelijk aangeboden met de ontwerpbegroting, die wel voor zienswijze naar de raad gaat. Als nodig, kan dan ook de bestemming van het positief resultaat worden voorgelegd.

Financiën

De omvang van de begroting ODGM voor 2027 is geraamd op €56 miljoen. Het uurtarief van ODRA zal in 2027 stijgen naar €111,42 (was €107,-). Bij een gelijkblijvend werkpakket stijgt de bijdrage van Rheden daarmee naar €792k. In de lopende begroting is de indexering niet opgenomen, waardoor de geraamde bijdrage niet past binnen het huidige budget voor de werkzaamheden van ODGM in de begroting van Rheden. Bij de integrale afweging bij de programmabegroting 2027 zal bekeken worden of het verschil van €30k kan/zal worden gecompenseerd.

	Bedrag (€)	Jaarschijf / jaarschijven
Eenmalige uitgaaf:	Nvt.	
Investering:	Nvt.	
Structurele lasten:	€762k	2026
	€792k	2027 (kadernota)

Uitvoering

Het bestuur van ODGM stelt in juli 2026 de ontwerpbegroting vast. Deze zal voor zienswijze naar de raad worden gestuurd.

Participatie en communicatie

De financiële stukken van ODGM zijn te raadplegen via de website van ODGM.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief ODGM.
2. Kadernota ODGM 2027.
3. Begroting ODGM 2026.
4. Jaarstukken ODRA 2025.
5. Toelichting Resultaatbestemming 2025.
6. Accountantsverslag 2025.
7. Jaarverslag milieu-vth Rheden 2025.

De Steeg, 30 juni 2026

Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester

Bart Drewes,
gemeentesecretaris